

1. እ.ኤ.አ ከፌብርዋሪ 1 እስከ ግርኝ 31/2023 የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና በቀሪዎቹ የበልግ ወራት የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ

አጠቃላይ

ባለፉት ሁለት ወራት በአመዛኙ የትሮፒካል ፓስፊክ የባህር የወለል ሙቀት መጠን ከመደበኛው በታች እንደነበረ መረጃዎች ያመለክታሉ። በተጨማሪም ሌሎች አካባቢያዊ ተፅዕኖ ያላቸው የባህርና የከባቢ አየር ክስተቶች ለበልግ ወቅት መጠናከር አዎንታዊ አስተዋጽኦ የነበራቸው ከመሆኑ ጋር ተያይዞ የዘንድሮው የበልግ ዝናብ በአጀማመር ረገድ መዘግየት የታየበትና አልፎ አልፎ የነበረውም ዝናብ የመዋዠቅ ባህርይ የነበረው ሆኖ ተስተውሏል።

ባለፈው የፌብርዋሪ ወር አብዛኛውን ጊዜ ሞቃታማ እና ፀሃያማ የአየር ሁኔታ በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ አመዝኖ የቆየ ቢሆንም፤ በሶስተኛው ስምንት ቀናት ላይ እርጥበት አዘል አየር ወደ ሀገራችን መግባት በመጀመሩ በአንዳንድ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተሻለ የደመና ሽፋን እንዲኖር አስተዋፅኦ አድርጓል። ከዚህ ጋር በተያያዘም በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦች፣ በሲዳማ፣ በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በምዕራብና መካከለኛው ኦሮሚያ፣ እንዲሁም በጥቂት የደቡብ ደጋማ ስፋራዎችና በምስራቅ ኢትዮጵያ አካባቢዎች ላይ ከቀላል እስከ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ተመዝግቧል። ከባድ መጠን ያለው ዝናብ ከመዘገቡ ጣቢያዎች መካከል ድሬዳዋ 33.0፣ በማጂ 35.0፣ በጂንካ 32.0፣ በሊሙ ገነት 34.0 በሚ፣ሜ ይገኙበታል።

ባለፈው የፌብርዋሪ ወር የዘነበው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር የምዕራብ ኦሞ፣ የአርጅ፣ የመሀልሜዳና ድሬዳዋ አካባቢዎች ላይ መደበኛ ዝናብ የተመዘገበ ሲሆን፤ የተቀሩት የሀገሪቱ ክፍሎች በአብዛኛው ደረቅ ሆነው ሰንብተዋል።

ባለፈው የግርኝ ወር ለበልግ ዝናብ መፈጠር መንስኤ የሆኑ የአየር ሁኔታ ክስተቶች የተጠናከሩ ስለነበሩ አብዛኛዎቹ የምሥራቃዊ አጋማሽ የሀገሪቱ አካባቢዎቹ የተስፋፋ ዝናብ አግኝተዋል። በዚህ መሰረትም በውሩ ዉስጥ በአንድ ቀን እስከ 150 ሚ.ሜ የሚደርስ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ የተመዘገበባቸው ጣቢያዎች ነበሩ።

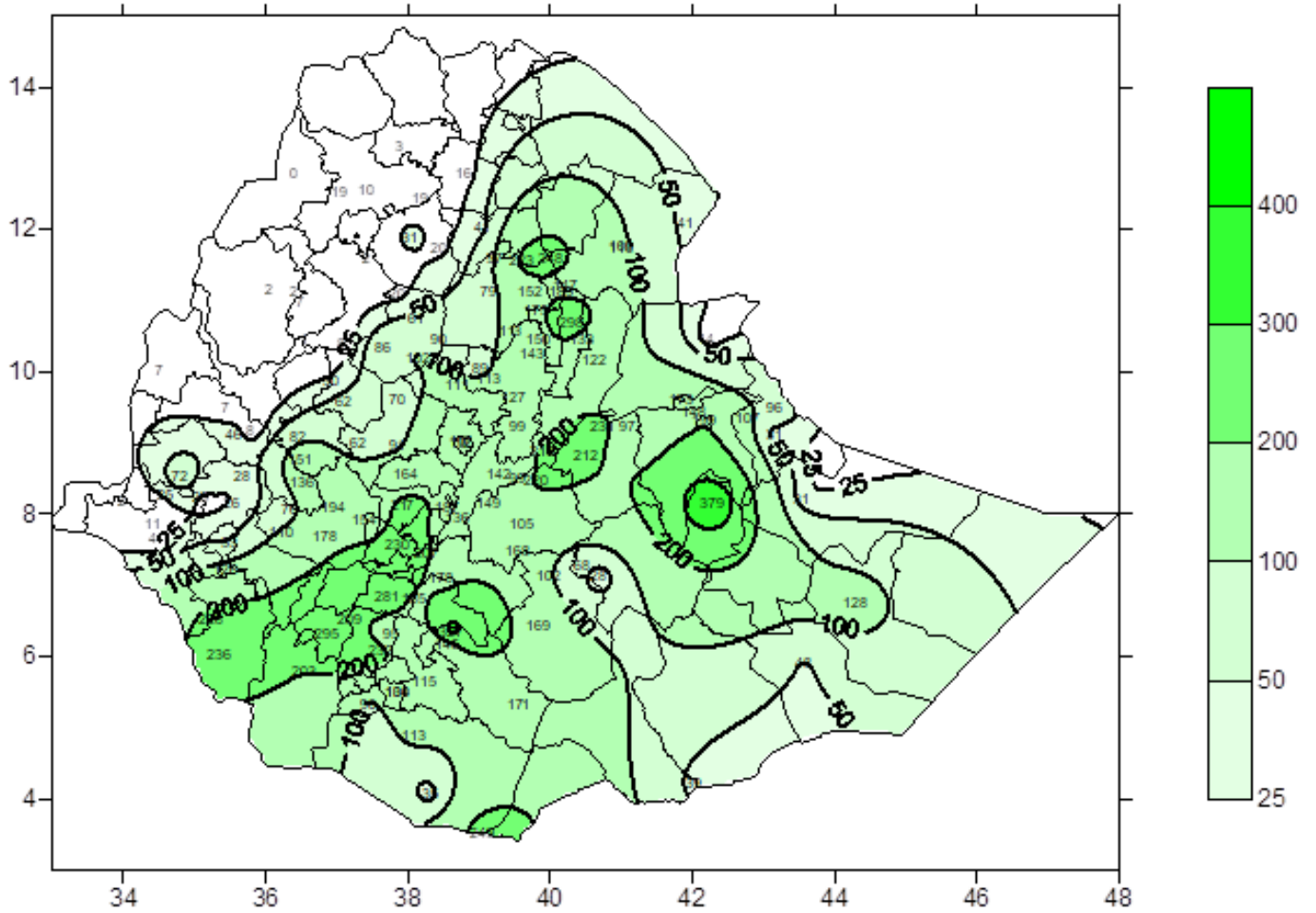
ባለፈው የማርች ወር የዘነበው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር ከአማራ በምስራቅ ጎጃም፣ የደቡብ ጎንደር ኪስ ቦታዎች፣ በደቡብና ሰሜን ወሎ፣ በአፋር፣ በደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልሎች ሁሉም ዞኖች፣ ከኢሉአባቦራና ከምዕራብ ወለጋ በስተቀር በሁሉም የኦሮሚያ ክልል ዞኖች፣ በአዲስ አበባ፣ በሶማሌ፣ በድሬዳዋና ሀረሪ ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ ተመዝግቧል።

በአጠቃላይ ባለፉት ሁለት ወራት የነበረው የዝናብ መጠን ከቦታ ሽፋን አንፃር ሲገመገም ምስራቅ አማራ፣ አፋር፣ ከጋምቤላ የአኝዋክና ማጂንግ ዞኖች፣ የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ የደቡብ ብሔር በሔረሰቦች ህዝቦች ክልል፣ ኦሮሚያ፣ ሶማሌ፣ ድሬዳዋና ሀረሪ እንዲሁም አዲስ አበባ ከ25-379 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ የነበራቸው ሲሆን፣ በዝናብ ቀናት ረገድም ከላይ በተጠቀሱት አካባቢዎች ከ5-26 ለሚደርሱ ቀናት ያህል ዝናብ አግኝተዋል። የተቀሩት የሀገሪቱ ክፍሎች ከ25 ሚ.ሜ በታች ከ5 ለሚያንሱ ቀናት ያህል ዝናብ ነበራቸው (ካርታ 1ሀ እና 1ለ) ።

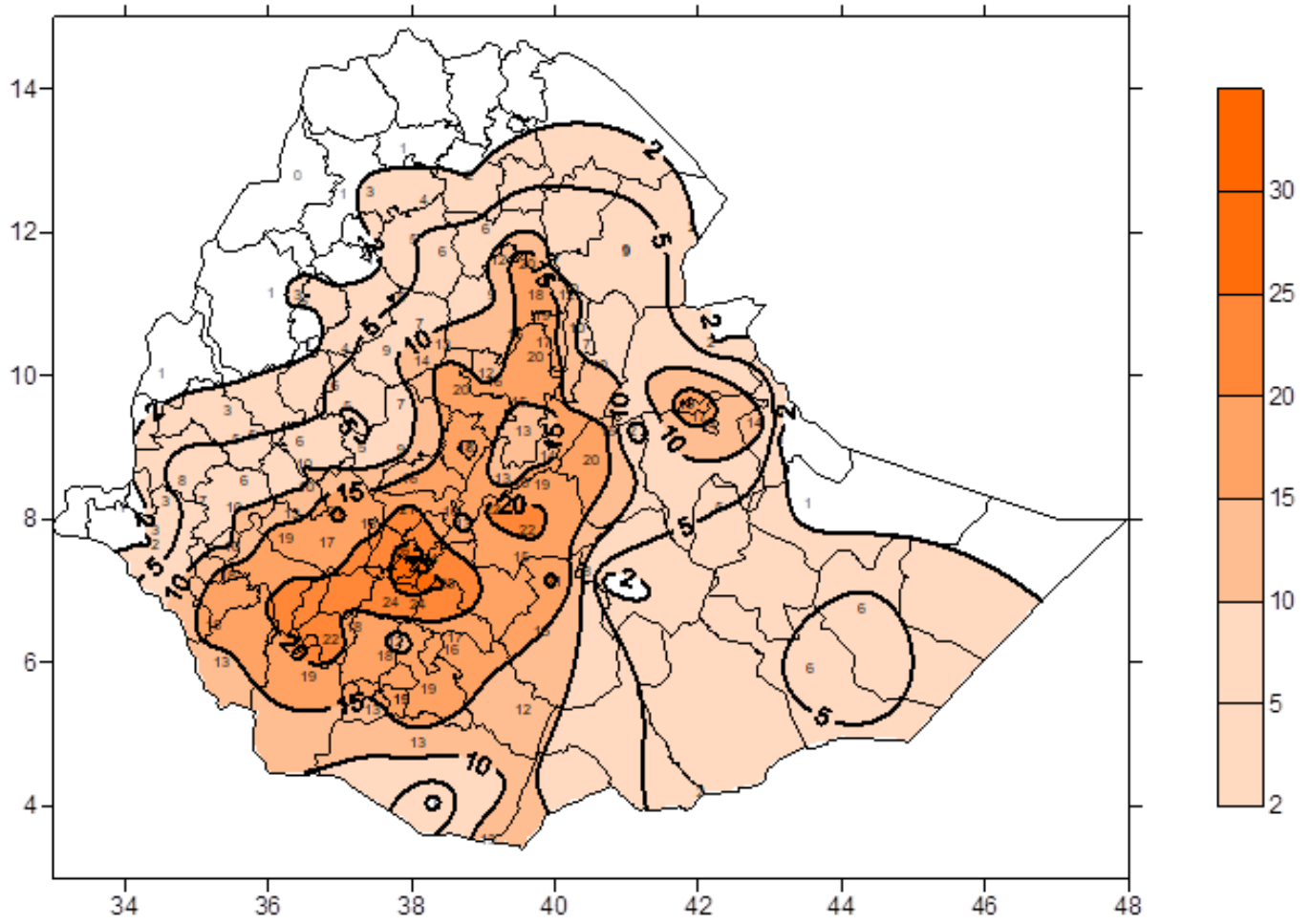
በተጨማሪም ባለፉት ሁለት ወራት የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር ምስራቅ አማራ፣ አፋር፣ ከጋምቤላ ማጂንግ ዞን፣ የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፣ የደቡብ ብሔር በሔረሰቦች ህዝቦች ክልል፣ ኦሮሚያ፣ ሶማሌ፣ ድሬዳዋና ሀረሪ እንዲሁም አዲስ አበባ መደበኛ እና ከመደበኛ በላይ የሆነ የዝናብ ስርጭት የነበራቸው ሲሆን፣ የተቀሩት የሀገሪቱ አካባቢዎች በአብዛኛው ደመናማ እና ሞቃታማ የአየር ሁኔታ አመዝኖባቸው ቆይተዋል (ካርታ 1ሐ) ።

በአጠቃላይ ባለፉት ሁለት ወራት በአብዛኛዎቹ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የነበረው ዝናብ ከመደበኛው በላይ ነበረ። በዚህም መሠረት የዘንድሮው የበልግ ወቅት ዝናብ ከፍተኛ የሆነ የዝናብ ጊዜ ከማሳየቱ ጋር ተያይዞ በአብዛኛው የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ በተለይም በማርች ወር ዝናቡ በተጠናከረ መልኩ የቀጠለ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል።

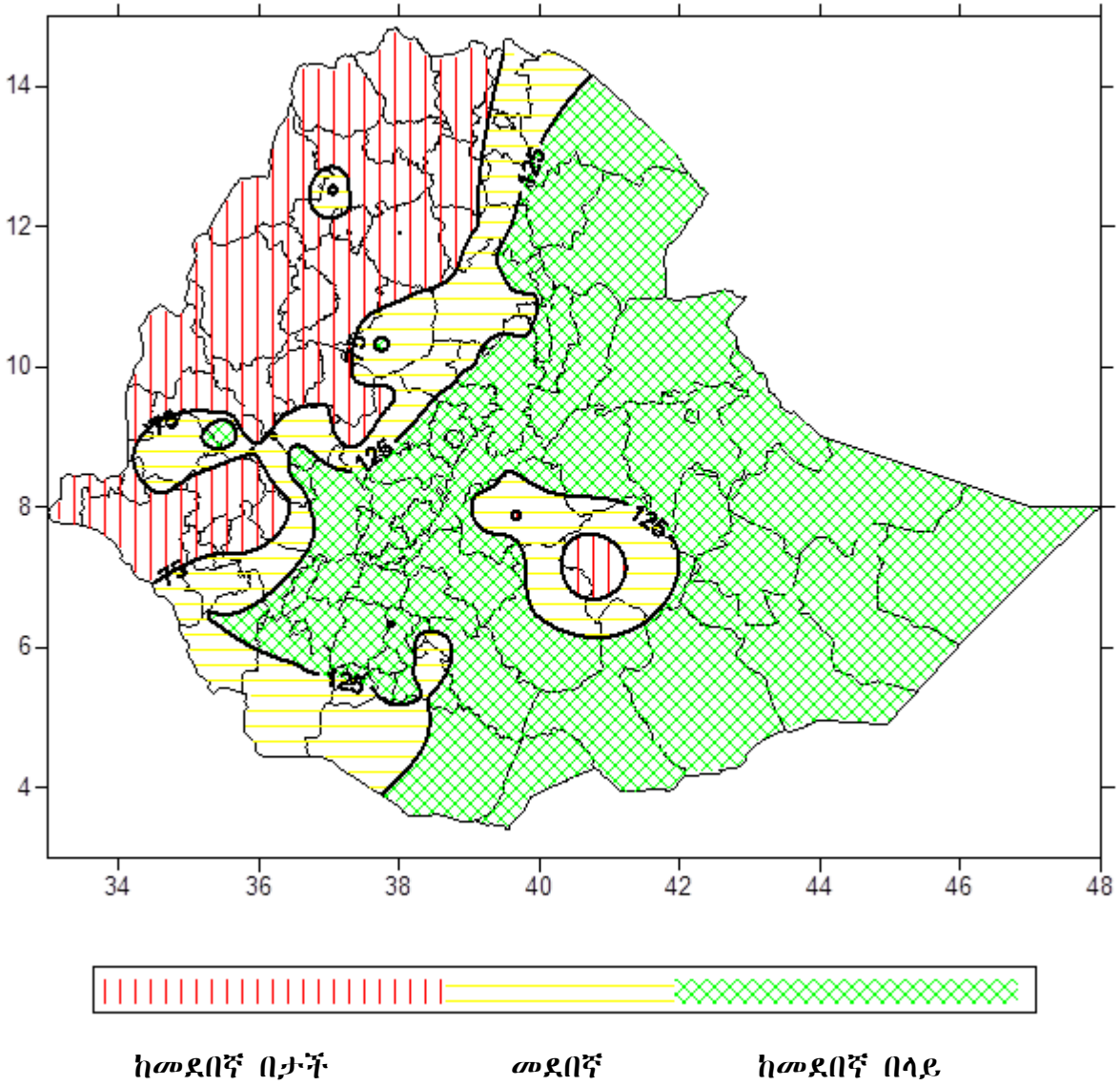
ካርታ 10 እ.ኤ.አ ከፌብሩዋሪ 1 እስከ ማርች 31 /2023 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

ካርታ 1ለ እ.ኤ.አ ከፌብራሪ 1 እስከ ማርች 31/ 2023 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት ብዛት

ካርታ 1ሐ እ.ኤ.አ ከፌብራዋሪ 1 እስከ ማርች 31/2023 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

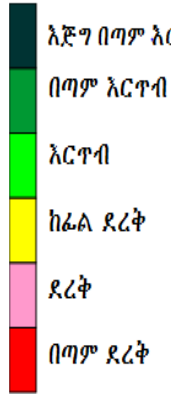
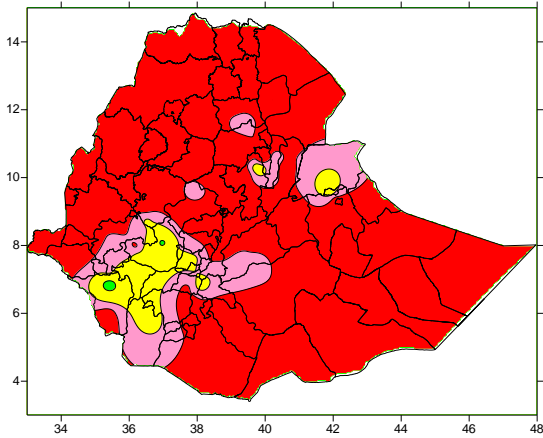

2. እ.ኤ.አ ከፌብሩዋሪ 1 እስከ ግርኝ 31 /2023 የበልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በግብርናው እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

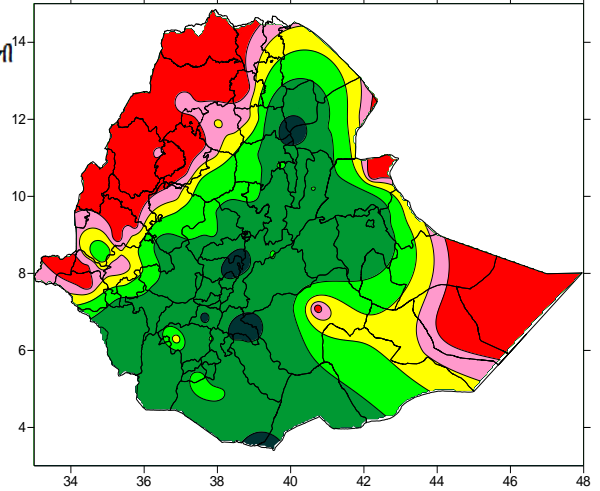
ባለፈው የፌብሩዋሪ ወር 2023 የነበረው የእርጥበት ሁኔታ ሲገመገም በመጀመሪያዎቹ እና በሁለተኛዎቹ አስር ቀናት ደረቃማ የእርጥበት ሁኔታ በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ አመዝኖ የቆየ ሲሆን ነገር ግን በሶስተኛው አስር ቀናት የተወሰነ እርጥበት ወደ ሀገራችን እንዲገባ ምቹ ሁኔታ በመፈጠሩ በጥቂት የደቡብ ምዕራብና የምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መጠነኛ እርጥበት እንደ ነበራቸው ከተለያዩ የሀገሪቱ ክፍሎች የተሰበሰቡና የተተነተኑ የግብርና ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ። ከዚህም ጋር ተያይዞ በወሩ የተገኘው እርጥበት የአፈር ውስጥ እርጥበትን በተወሰነ ደረጃ ከማሻሻል አንጻር አዎንታዊ ሚና የነበረው ሲሆን የማሳ ዝግጅት ለመጀመር አስቻይ ነበረ። በተጨማሪም የመጠጥ ውሃ እና ለግጦሽ ሳር አቅርቦት ከማሻሻል አንጻርም በጎ ጎን ነበረው (ካርታ 2ሀ) ።

ባሳለፍነው የማርች ወር አብዛኛዎቹ የደቡብ የደቡብ ምዕራብ እና የምሥራቃዊ አጋማሽ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ የሀገሪቱ አካባቢዎች የተስፋፋ እርጥበት አግኝተዋል። ይህም ሁኔታ በተለይም የበልግ ሰብል አብቃይ በሆኑት የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ የተሻለ የአፈር ውስጥ እርጥበት እንዲኖራቸው ያስቻለ ከመሆኑ ጋር ተያይዞ የማሳ ዝግጅት ለማድረግ እና የተለያዩ ሰብሎችን ለመዝራት አዎንታዊ ሚና የነበረው ሲሆን አስቀድመው ለተዘሩ የበልግ ወቅት ሰብሎችም ሆነ በአካባቢዎቹ ለሚበቅሉ ቋሚ ተክሎች በጎ ጎን ነበረው። በተጨማሪም ከመጀመሪያው አስር ቀን በኋላ ወደ ደቡብና ደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ስፍራዎች ተስፋፍቶ የነበረው እርጥበት ለአርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለመጠጥ ውኃና ለግጦሽ ሳር አቅርቦት በጎ ጎን ነበረው። በአንፃሩም በብዙ ሥፍራዎች ላይ በ24 ሰዓት ውስጥ መጠኑ ከ30 ሚ.ሜ የበለጠ ከባድ ዝናብ ነበራቸው። ከዚህም ጋር ተያይዞ የተገኘው ከፍተኛ መጠን ያለው እርጥበት በተለይም ውሃ አጠር ለሆኑት አካባቢዎች የዝናብ ውሃን ለማሰባሰብና ለማከማቸት መልካም አጋጣሚን የፈጠረ ቢሆንም በአንዳንድ ቦታዎቻቸው ላይ ቅጽበታዊ ጎርፍና የወንዞች መሙላት ሊያስከትል በመቻሉ በእንሰሳት፣ በሰዎችና በንብረት ላይ እንዲሁም ቀደም ብለው በተዘሩትና በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ በሚገኙት ሰብሎች ላይ አሉታዊ ተፅዕኖ ነበረው። በሌላ በኩል በምዕራብ እና በደቡብ ምዕራብ፣ በሰሜን ምስራቅ፣ በደቡብ ምሥራቅ እና በደቡብ የሀገሪቱ ዳርቻዎች ላይ በአብዛኛዎቹ ቀናት ላይ የቀኑ ከፍተኛ የሙቀት መጠን ከ40 ዲ.ሴ በላይ ሆኖ የተመዘገበ ሲሆን ይህም የነበረው ፀሐይማና ሞቃታማ የአየር ሁኔታ በአካባቢው

ከነበረው የእርጥበት እጥረት ጋር ተዳምሮ በወቅቱ አጠቃላይ የግብርና ሥራ እንቅስቃሴ እንዲሁም በአርብቶ አደሩ አካባቢ የእንሰሳት መኖርና የመጠጥ ውኃ አቅርቦት ላይ የተወሰነ አሉታዊ ተፅዕኖ ነበረዉ(ካርታ 2ለ) ::

ካርታ 2ሀ እ.ኤ.አ ፌብሩዋሪ 2023 የእርጥበት ደረጃ ጠቋሚ

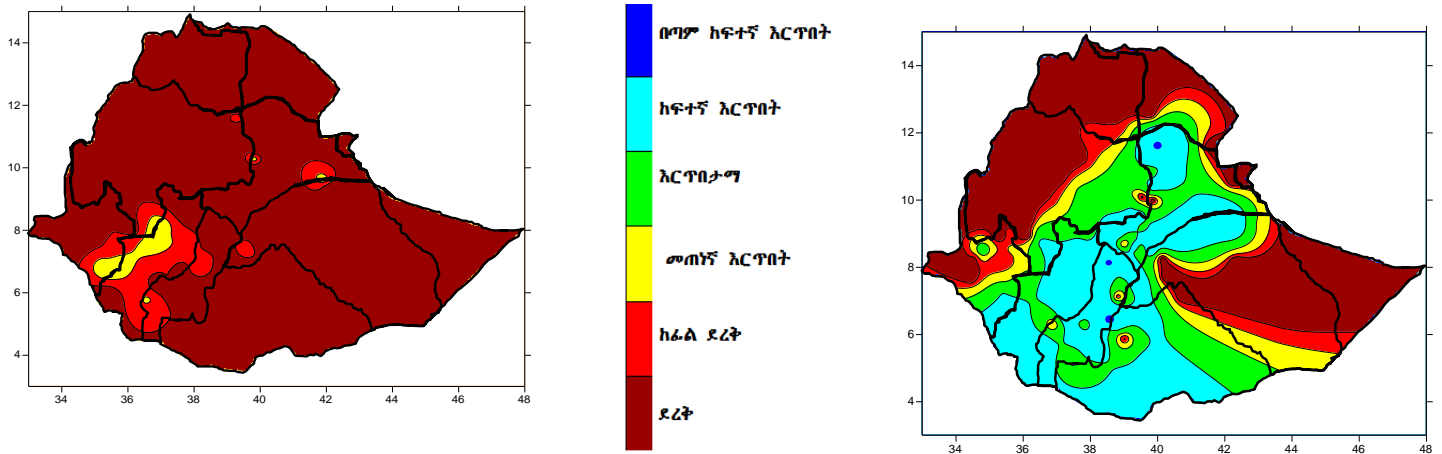
ካርታ 2ለ እ.ኤ.አ ማርች 2023 የእርጥበት ደረጃ ጠቋሚ

3. እ.ኤ.አ ከፌብሩዋሪ 1 እስከ ማርች 31 /2023 የበልግ ወቅት የነበረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባሳለፍናቸው ሁለት የበልግ ወራት የነበረው የአየር ጠባይ በተፋሰሶች ላይ ያሳደረውን ተጽዕኖ ስንመለከት በፌብሩዋሪ ወር በጥቂት የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች ማለትም በመካከለኛ ኦሞጊቤ፣ በባሮ አኮቦ፣ እንዲሁም ከታችኛው አዋሽ በስተቀር በአብኛዎቹ ተፋሰሶች ላይ ደረቅ እና ከፊል ደረቅ ሁኔታ አመዝናባቸው ነበረ። ሆኖም ከጊዜ ወደ ጊዜ እየተጠናከረ ከመጣው የሚቲዎሮሎጂ ክስተት ጋር ተያይዞ በማርች ወር እርጥበቱ ወደ ደቡብ፣ ምስራቅና ሰሜን ምስራቅ በመስፋፋት አብዛኛዎቹን የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ ተፋሰሶች ያዳረሰ ነበር። ለመጥቀስም ያህል በአብዛኛው ስምጥ ሸለቆ፣ ኦሞ ጊቤ፣ አዋሽ፣ ገናሌ ዳዋ፣ የላይኛውና የመካከለኛው ባሮ አኮቦ፣ የመካከለኛው ምስራቃዊ አባይ፣ በላይኛው ዋቤ ሸበሌ፣ አፋር ደናክል፣ እንዲሁም ጥቂት የተከዘ ተፋሰሶች ይገኙበታል። ይህ የተገኘው እርጥበት ከአካባቢዎቹ የትነት መጠን አንጻር ሲገመገም ከእርጥበታማ እስከ

ከፍተኛ እርጥበት የሚደርስ እንደነበረ የተተነተኑ የውሀ ሚቲዎሮሎጂ መረጃዎች ያመለክታሉ(ካርታ 30) ።

በማርች ወር የተገኘው ከፍተኛ እርጥበት በአንዳንድ የተፋሰስ አካባቢዎች ላይ ጎርፍ አስከትሎ የነበረ ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ የገጸ ምድር እና የከርሰ ምድር የውኃ ሀብትን ከማሻሻል አንጻር አዎንታዊ ሚና ነበረው። በአንጻሩ ግን የነበረው የጎርፍ ክስተት በተዳፋታማ አካባቢዎች ላይ በሚኖሩ የህብረተሰብ ክፍሎችም ሆነ በህይወትና በንብረት ላይ ጉዳት ያደረሰ ነበረ (ካርታ 31) ።

ካርታ 30 እ.ኤ.አ ፊብረዋሪ 2023 የእርጥበት ሁኔታ

ካርታ 31 እ.ኤ.አ ማርች 2023 የእርጥበት ሁኔታ

4. እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ ሜይ 31/2023 የሚኖረው የአየር ጠባይ

አዝማሚያ

በመደበኛ ሁኔታ በኤፕሪል ወር የበልግ ወቅት የዝናብ ሥርጭትና መጠን በተለይም በወቅቱ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ እየተጠናከረና እየተስፋፋ የሚሄድበት ጊዜ ከመሆኑ አንጻር ከተቀሩት የበልግ ወራት አማካይ ዓመታዊ የዝናብ መጠን የተሻለ ድርሻ አለው። በሜይ ወርም ደግሞ የዝናብ ሥርጭት ከደቡብ፣ ከደቡብ ምሥራቅ፣ ምስራቅና ከሰሜን ምስራቅ ኢትዮጵያ አካባቢዎች ቀስ በቀስ እየቀነሰ የሚሄድ ሲሆን፣ በአንጻሩ ደግሞ ወደ ምዕራብና ሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች እየተስፋፋ ይሄዳል።

የፓስፍክ ውቅያኖስ ምስራቃዊና መካከለኛው የባህር ወለል ሙቀት ከኦገስት 2021 ወር ጀምሮ እስከ አሁን የበልግ ወቅት አጋማሽ ድረስ ከመደበኛ በታች መቀዝቀዝ (ENSO- La Niña) ወደ ENSO- neutral ተፅእኖ ስር ሆኖ የቆየ ሲሆንም፣ በመጨረሻ ሁለት ወራት (ኤፕሪል እና ሜይ) አሁን በመታየት ላይ ያለው የትሮፒካል ፓስፍክ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት መጠን በተዳከመ ሁኔታ ከመደበኛ ጋር በተቀራረበ መቀዝቀዝ (ENSO- neutral) እስከ የክረምት ወቅት መግቢያ ወር ድረስ እንደሚቀጥል የዓለም አቀፍ የትንበያ ማዕከላት መረጃዎች ይጠቁማሉ። በተጨማሪም በሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ የነበረው ከመደበኛ ጋር ተቀራራቢ የሆነ የባህር ወለል ሙቀት (Near neutral- IOD) ሁኔታ ከመደበኛ በላይ (positive IOD) ሊሆን እንደሚችል ትንበያዉ አመላክታል።

በመሆኑም፣ በመጨረሻ ኤፕሪል ወር ለዝናብ መፈጠር አስተዋፅኦ የሚያደርጉ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ከቀን ወደ ቀን እየተሻሻሉ በመሄድ በአመዛኙ ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ ዝናብ እንደሚኖር ይጠበቃል። በተጨማሪም የደቡብ ምዕራብ፣ የምዕራብና የሰሜንም ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች የተሻለ የዝናብ መጠንና ስርጭት ሊኖራቸው እንደሚችል የሚጠበቅ ሲሆን፣ በመጠን ረገድ መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ የዝናብ መጠን ሊያገኙ ይችላሉ። ይሁንና ከበልግ ዝናብ የመዋገቅ ባህርይ ጋር ተያይዞ በወሩ ውስጥ ደረቃማ ቀናቶች ሊኖሩ እንደሚችል መገንዘብ ያስፈልጋል።

በሜይ ወር በመደበኛ ሁኔታ ወቅታዊው ዝናብ በበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ በተመሳሳይ ሁኔታ ቀጣይነት እንደሚኖረው የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። በተጨማሪም ከክረምት ዝናብ ሰጪ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች መጠናከር ጋር ተያይዞ ዝናቡ ወደ ምዕራብና ሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ይስፋፋል።

በአጠቃላይ በመጨረሻ ሁለት የበልግ ወራት በተለይም በሜይ በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የተሻለ የዝናብ ሁኔታ እንደሚኖር ይጠበቃል። በተለይም

በምዕራብና በደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች በመጠንም ሆነ በስርጭት ከቀሪዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች የተሻለ የዝናብ ሁኔታ እንደሚኖር የሚጠበቅ ሲሆን፤ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት በሰሜን ምሥራቅ፣ በመካከለኛውና በምሥራቅ ኢትዮጵያ እንዲሁም በደቡብ ምስራቅና ደቡብ ቆላማ አካባቢዎች ላይ የሚጠበቀው የዝናብ ሁኔታ ቀስ በቀስ እየተሻሻለ የሚመጣ ሲሆን፤ በመጠን ረገድም ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ ዝናብ እንደሚኖር ይጠበቃል።

እ.ኤ.አ ከጁን1 እስከ መስከረም 31/2023 የሚጠበቀው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ ቅድመ ጥቆማን በተመለከተ

በመደበኛ ሁኔታ በኤፕሪል ወር የበልግ ወቅት የዝናብ ሥርጭትና መጠን በተለይም በወቅቱ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ እየተጠናከረና እየተስፋፋ የሚሄድበት ጊዜ ከመሆኑ አንጻር ከተቀሩት የበልግ ወራት አማካይ ዓመታዊ የዝናብ መጠን የተሻለ ድርሻ አለው። በሜይ ወርም ደግሞ የዝናቡ ሥርጭት ከደቡብ፣ ከደቡብ ምሥራቅ፣ ምስራቅና ከሰሜን ምስራቅ ኢትዮጵያ አካባቢዎች ቀስ በቀስ እየቀነሰ የሚሄድ ሲሆን፤ በአንጻሩ ደግሞ ወደ ምዕራብና ሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች እየተስፋፋ ይሄዳል።

የፓስፍክ ውቅያኖስ ምስራቃዊና መካከለኛው የባህር ወለል ሙቀት ከኦገስት 2021 ወር ጀምሮ እስከ አሁን የበልግ ወቅት አጋማሽ ድረስ ከመደበኛ በታች መቀዝቀዝ (ENSO- La Niña) ወደ ENSO- neutral ተፅእኖ ስር ሆኖ የቆየ ሲሆንም፤ በመጨረሻ ሁለት ወራት (ኤፕሪል እና ሜይ) አሁን በመታየት ላይ ያለው የትሮፒካል ፓስፍክ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት መጠን በተዳከመ ሁኔታ ከመደበኛ ጋር በተቀራረበ መቀዝቀዝ (ENSO- neutral) እስከ የክረምት ወቅት መግቢያ ወር ድረስ እንደሚቀጥል የዓለም አቀፍ የትንበያ ማዕከላት መረጃዎች ይጠቁማሉ። በተጨማሪም በሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ የነበረው ከመደበኛ ጋር ተቀራራቢ የሆነ የባህር ወለል ሙቀት (Near neutral- IOD) ሁኔታ ከመደበኛ በላይ (positive IOD) ሊሆን እንደሚችል ትንበያው አመላክታል።

በመሆኑም፤ በመጨረሻ ኤፕሪል ወር ለዝናብ መፈጠር አስተዋፅኦ የሚያደርጉ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ከቀን ወደ ቀን እየተሻሻሉ በመሄድ በአመዛኙ ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ ዝናብ እንደሚኖር ይጠበቃል። በተጨማሪም የደቡብ ምዕራብ፣ የምዕራብና የሰሜንም ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች የተሻለ የዝናብ መጠንና ስርጭት ሊኖራቸው እንደሚችል የሚጠበቅ ሲሆን፤ በመጠን ረገድ መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ የዝናብ

መጠን ሊያገኙ ይችላሉ። ይሁንና ከበልግ ዝናብ የመዋገቅ ባህርይ ጋር ተያይዞ በወሩ ውስጥ ደረቃማ ቀናቶች ሊኖሩ እንደሚችሉ መገንዘብ ያስፈልጋል።

በሜይ ወር በመደበኛ ሁኔታ ወቅታዊው ዝናብ በበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ በተመሳሳይ ሁኔታ ቀጣይነት እንደሚኖረው የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። በተጨማሪም ከክረምት ዝናብ ሰጪ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች መጠናከር ጋር ተያይዞ ዝናቡ ወደ ምዕራብና ሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች ይስፋፋል።

በአጠቃላይ በመጨረሻ ሁለት የበልግ ወራት በተለይም በሜይ በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ የተሻለ የዝናብ ሁኔታ እንደሚኖር ይጠበቃል። በተለይም በምዕራብና በደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች በመጠንም ሆነ በስርጭት ከቀሪዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች የተሻለ የዝናብ ሁኔታ እንደሚኖር የሚጠበቅ ሲሆን፤ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት በሰሜን ምሥራቅ፣ በመካከለኛውና በምሥራቅ ኢትዮጵያ እንዲሁም በደቡብ ምዕራቅና ደቡብ ቆላማ አካባቢዎች ላይ የሚጠበቀው የዝናብ ሁኔታ ቀስ በቀስ እየተሻሻለ የሚመጣ ሲሆን፤ በመጠን ረገድም ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ ዝናብ እንደሚኖር ይጠበቃል።

እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ ሜይ 31/2023 የሚኖረው የአየር ሁኔታ በግብርናው እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በመደበኛ ሁኔታ የኤፕሪል ወር የእርጥበት ሁኔታው በበልግ አብቃይና ተጠቃሚ አካባቢዎች ከተቀሩት የበልግ ወራቶች አንጻር የሚስፋፋበትና የሚጠናከርበት ሲሆን፤ ለበልግ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎች እንዲሁም ለረጅም ጊዜ ሰብሎች የውኃ ፍላጎት መሟላት ምቹ ሁኔታ የሚፈጠርበትና በተጨማሪም የሚገኘው እርጥበት ለአርብቶ አደር አካባቢዎች ከፍተኛ ጠቀሜታ የሚሰጥበት ወቅት ነው። እንዲሁም በሜይ ወር እርጥበቱ ከደቡብ፣ ከደቡብ ምሥራቅ፣ ከምዕራቅና ከሰሜን ምዕራቅ ኢትዮጵያ አካባቢዎች ቀስ በቀስ እየቀነሰ የሚሄድ ሲሆን፤ በአንጻሩ ደግሞ የረጅም ጊዜ ሰብሎች በስፋት በሚዘሩበት በምዕራብና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ እየተስፋፋ የሚሄድበት ጊዜ ነው። በሌላ መልኩ በአንዳንድ አካባቢዎች ጎርፍ የሚከሰቱበትና ለዘር በተዘጋጁና በሰብል በተሸፈኑ ማሳዎች ለይ ጉዳት ሊያስከትል የሚችልበት ወቅት ነው።

በተሰጠው የአየር ጠባይ ትንበያ መረጃ መሰረት በመጨረሻው ኤፕሪል ወር ለዝናብ መፈጠር አስተዋፅኦ የሚያደርጉ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች ከቀን ወደ ቀን እየተሻሻሉ በመሄድ በአመዛኙ ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ ዝናብ እንደሚኖር ይጠበቃል። ይህም ሁኔታ የበልግ አብቃይ እና ተጠቃሚ አካባቢዎች ለሚያከናውኑት የግብርና እንቅስቃሴ አመቺ ሁኔታን እንደሚፈጥር የሚጠበቅ ሲሆን፤ በተለይም ከማርች ወር መግቢያ ጀምሮ በተከታታይ ቀናቶች እርጥበት እያገኙ በነበሩ ስፍራዎች ቀደም ብለው ለተዘሩና በቡቃያና በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የበልግ ሰብሎችና ለቋሚ ተክሎች የውኃ ፍላጎት መሟላት እንዲሁም ለአርብቶ አደሮችና ለከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለከብቶች መኖር ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት ጠቀሜታ ይኖረዋል። በተጨማሪም በደቡብ ምዕራብ፣ በምዕራብና በሰሜንም ምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች የሚጠበቀው መደበኛና ከመደበኛ በላይ የሆነ እርጥበት የረጅም ጊዜ ሰብሎችን ለመዝራት ምቹ ሁኔታ እንደሚፈጥር የሚጠበቅ በመሆኑ፤ አርሶ አደሮች ተገቢ የሆኑ ግብአቶችን በማካተት የእርሻ ሥራውን በተሟላ መልኩ ማካሄድ አስፈላጊ ነው። ከበልግ ዝናብ የመዋዠቅ ባህርይ ጋር ተያይዞ ተከታታይ ደረቃማ ቀናት በወሩ ውስጥ ሊከሰት ስለሚችል እርጥበት አጠር የሆኑ አካባቢዎች ይህንን ሁኔታ ከግምት በማስገባት የሚገኘውን እርጥበት በመካከል ለሚከሰቱ ደረቅ ሰሞናት ጥቅም ላይ ማዋል የሚያስችል የዝናብ ውሃ ለማሰባሰብና ለማከማቸት የሚያስችሉ ተግባራትን አስቀድሞ ለማከናወን ዝግጅት እንዲደረግ ይመከራል።

እንዲሁም በሜይ ወር ወቅታዊው እርጥበት በመደበኛ ሁኔታ በበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ በተመሳሳይ ሁኔታ ቀጣይነት እንደሚኖረው የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። ይህም ሁኔታ በበልግ አብቃይ እና ተጠቃሚ አካባቢዎች በመካሄድ ላይ ላለው የእርሻ እንቅስቃሴ ቀደም ብለው ለተዘሩ ለበልግ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎች የውኃ ፍላጎት መሟላት እንዲሁም ለአርብቶ አደሮችና ለከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለመጠጥ ውሃና ለግጦሽ ሳር አቅርቦት አመቺ ሁኔታን እንደሚፈጥር የሚጠበቅ ሲሆን፤ ከክረምት ዝናብ ሰጪ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች መጠናከር ጋር ተያይዞ በተለይም በምዕራብና በሰሜን ምዕራብ የሀገሪቱ ክፍሎች በመጠንም ሆነ በስርጭት ከቀሪዎቹ የሀገሪቱ ክፍሎች በተለየ ሁኔታ ሊስፋፋ የሚችለው እርጥበት ለረዥም ጊዜ ሰብሎች ለዘር እና ለማሳ ዝግጅት በጎ ጎን እንደሚፈጥር ይጠበቃል።

በአጠቃላይ በመጨረሻው ሁለት የበልግ ወራት በአብዛኛዎቹ የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ሊኖር የሚችለው እርጥበት በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የበልግ ሰብሎች፣ ለቋሚ ተክሎች የውኃ ፍላጎት መሟላት እንዲሁም ለአርብቶ አደሮችና ለከፊል አርብቶ አደር አካባቢዎች ለከብቶች መኖር ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት አመቺ ሁኔታን

እንደሚፈጥርና በተጨማሪም በምዕራብ አጋማሽ የሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ከኤፕሪል ጀምሮ ለሚዘሩ እንደ በቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎችን ለመዝራትም ሆነ በተሟላ ሁኔታ እንዲያድጉ አስተዋፅዖ እንደሚኖረው የሚጠበቅ በመሆኑ፤ አርሶ አደሩ ሊገኝ የሚችለውን እርጥበት ከግምት በማስገባት ለወቅቱ የእርሻ ሥራ ተገቢ የሆኑ ግብአትን በማካተት የእርሻውን ሥራ በተገቢ ሁኔታ ማካሄድ አስፈላጊ መሆኑን እየጠቆምን ዝናብ አጠር አካባቢዎች ከበልግ ዝናብ የመዋገቅ ባህርይ አንፃር ሊከሰት የሚችለውን የአፈር ውስጥ የእርጥበት እጥረትን ሊያግዝ በሚችል መልኩ የሚገኘውን እርጥበት የተለያየ የውሃ ማቆያ ዘዴዎችን ተጠቅሞ በማሳዎች አካባቢ እንዲቆይ በማድረግ የአፈርን እርጥበታማነት እንዲጨምር በማስቻል የወቅቱን የእርሻ ስራ አመቺ ማድረግ ያስፈልጋል።

እ.ኤ.አ ከኤፕሪል 1 እስከ ሜይ 31/2023 የሚኖረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በተሰጠው የበልግ አጋማሽ ወቅት የአየር ጠባይ ትንበያ መሰረት በሚቀጥለው የኤፕሪል ወር የደቡብ ምዕራብ፣ የምዕራብና የሰሜንም ምዕራብ የሀገሪቱ ተፋሰሶች የተሻለ እርጥበት ሊኖራቸው እንደሚችል የሚጠበቅ ሲሆን፤ ከዚህም ጋር ተያይዞ በአብዛኛው ባሮአኮ፣ ኦሞጊቤ፣ ገናሌዳዋ፣ ስምጥሸለቆ፣ የላይኛውና የመካከለኛው አባይ፣ ተከዜ፣ የላይኛው ዋቢሸበሌ እና እንዲሁም አፋር ደናከል ተፋሰሶች ላይ ከመጠነኛ እስከ ከፍተኛ እርጥበት እንደሚያገኙ ይጠበቃል። እንዲሁም በሜይ ወር የበልግ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑ ተፋሰሶች ላይ ከመደበኛው ጋር ተቀራራቢ በሆነ መልኩ እንደሚቀጥል ይጠበቃል።

በአጠቃላይ በመጨማሪያ የበልግ ሁለት ወራት በተለይም በሜይ በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ ተፋሰሶች ላይ የተሻለ እርጥበት እንደሚኖር የትንበያ መረጃዎች ያመለክታሉ። በተለይም የምዕራብና የደቡብ ምዕራብ የሀገሪቱ ተፋሰሶች የተሻለ እርጥበት እንደሚያገኙ የሚጠበቅ ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ ለገፁምድር እና ለከርሰ-ምድር የውሃ ሀብት መጎልበት የጎላ ጠቀሜታ የሚኖረው ሲሆን፤ በተጨማሪም የሚገኘው እርጥበት ውሃ አጠር በሆኑ አካባቢዎች ላይ የዝናብ ውሃ ለማሰባሰብና ለማጠራቀም እድል የሚኖር መሆኑን በመረዳት የሚመለከታቸው አካላት አስፈላጊውን ዝግጅት በማድረግ የሚገኘውን እርጥበት በአግባቡ ለማከማቸት የሚያስችሉ ስራዎችን እንዲያከናውኑ ይመከራሉ።